

Mälardalens Tekniska Gymnasium Aktiebolag
(Org.nr. 556548-4754)
info@malardalens tekniska.se

2023-02-24

Dnr 2022:581

Beslut

efter kvalitetsgranskning av Rektorns arbete för
rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasie-
skolan vid Mälardalens Tekniska Gymnasium ,
med huvudman Mälardalens Tekniska Gymna-
sium AB

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Mälardalens Tekniska Gymnasium avseende verksamhetens kvalitet inom Rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska kvaliteten i rektorns styrning och ledning för att skapa långsiktiga förutsättningar för en rättvisande och likvärdig betygssättning i ämnen med och utan nationella prov.

Granskningen avgränsas till rektorns arbete för en rättvisande och likvärdig betygssättning i relation till bland annat lärares arbete inom den aktuella gymnasieskolan. I denna granskning ingår inte att bedöma lärarnas arbete med att planera och genomföra undervisningen samt kontinuerligt bedöma elevers prestationer, så att de vid tidpunkten för betygssättningen har underlag för en allsidig bedömning och rättvisande betygssättning. Granskningen inriktas mot högskoleförberedande program med anledning av att betyg som urvalsinstrument för vidare utbildning står i fokus.

Granskningen omfattar 30 skolenheter. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala skolor. Skolinspektionen har genomfört intervjuer med skolenhetens rektor samt lärare. Intervjuerna genomfördes den 28 och 29 september och den 1 november 2022 av utredarna David Carvajal och Hilda Sjöberg. Intervjuerna har sammanställts i ett protokoll som kommunicerats med huvudmannen. Protokollet, tillsammans med inkommen dokumentation, ligger till grund för detta beslut. De samlade iakttagelserna från alla skolenheter som ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras under våren 2023.

Fakta om verksamheten:

Mälardalens Tekniska Gymnasium är en fristående skolenhet belägen i Södertälje kommun. Huvudman är Mälardalens Tekniska Gymnasium Aktiebolag. Skolan har cirka 216 elever. Denna granskning omfattar teknikprogrammet. Skolan har valts ut utifrån att den statistiskt visat ihållande avvikelser i betygssättning i förhållande till resultaten på de nationella proven mellan läsåren 2014/15 och 2018/19.

Läsanvisning

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen. Granskningens författningsstöd återfinns i bilaga 1. På varje område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar

anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Mälardalens Tekniska Gymnasium i följande utsträckning:

Rektorns förklaringar om vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i flera delar* kan förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera och problematisera betygsavvikelser på gruppnivå.

Rektorns arbete med att se till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen

Skolinspektionen bedömer att rektorn *i låg utsträckning* ser till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen, men utvecklingsområden finns

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver identifiera och genomföra relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av betygsavvikelserna.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2023-09-01 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 2) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2022:581) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område

Rektorns förklaringar om vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen

I detta område granskas rektorns inblick i användningen av nationella prov och bedömningsstöd samt rektorns analys samt problematisering av betygsavvikelser.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn kan *i flera delar* förklara vad som påverkar och orsakar de långvariga avvikelserna i betygen, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn har god inblick i användandet av nationella prov och bedömningsstöd samt ger lärarna förutsättningar för att skapa samsyn kring begreppet särskilt beakta. Rektorn genomför en analys av skolans resultat i samtliga ämnen och kurser ur flera olika perspektiv och har identifierat betygsavvikelser. Granskningen visar att rektorn delvis problematiserar avvikelserna och har vissa förklaringar till dem, dock kan förklaringarna problematiseras ytterligare.

Rektorns organisation för möjliggörande av likvärdighetsdiskussioner

Granskningen visar att rektorn har organiserat arbetet med likvärdighetsdiskussioner både inom skolan och med externa kontakter. I intervju med rektorn och lärare framkommer att alla lärare har förutsättningar genom skolans organisation och i form av avsatt tid för att diskutera likvärdighet i flera forum, så väl inom ämnen som mellan ämnen. Förutsättningar för likvärdighetsdiskussioner finns genom de mittkursuppföljningar där lärarna följer upp hur det går för eleverna på grupp-nivå och diskuterar det gemensamma arbetet framåt. Inför betygssättning sker likvärdighetsdiskussioner i samband med föranalyiskonferens, betygskonferens och vid en konferens där resultaten av nationella proven analyseras. Vid dessa konferenser diskuteras likvärdighet med utgångspunkt i resultat på nationella provet och betygssättning. Under läsåret förs likvärdighetsdiskussioner även på skolans pedagogiska luncher. Exempelvis har man vid dessa forum genomfört ett förberedande arbete inför införandet av ämnesbetyg år 2025. De pedagogiska luncherna är också ett forum dit externa föreläsare bjuds in och aktuell forskning kring exempelvis bedömning diskuteras. Rektorn har organiserat arbetet i samtliga nämnda forum och rektorn och/eller biträdande rektorer samt lärare deltar.

Vidare framkommer att likvärdighetsdiskussioner flera gånger under läsåret också förs mellan skolenheten och ett flertal skolor som det finns ett utbyte med, exempelvis kommunala och fristående skolor i den egna kommunen samt fristående skolor i ett nationellt nätverk. Att lärarna deltar i likvärdighetsdiskussioner med andra skolor för kalibrering av uppgifter, examinationer och bedömning är ett krav från rektorn. Utbytet med andra skolor fungerar som ett verktyg för att kalibrera bedömning och betygssättning på den egna skolan i jämförelse med jämförbara skolor och som ett underlag för rektorn att tillsammans med lärarna kritiskt granska de egna bedömningarna och betygen. Till likvärdighetsdiskussioner med externa skolor har lärarna med sig frågor gällande likvärdig bedömning från den egna skolan som de ska diskutera. Diskussionsunderlaget berör frågor som hur lärarna säkerställer en allsidig bedömning, hur värdeorden i betygskriterierna tolkas samt hur och när elevernas prestationer bedöms. Diskussionerna med externa skolor protokollförs och lärarna presenterar resultatet för ämneslagen och skolledningen. Rektorn följer upp likvärdighetsdiskussionerna inom och utanför skolenheten genom deltagande, täta avstämningar och genom de protokoll som förs.

Rektorns inblick i användningen av nationella prov och bedömningsstöd

Granskningen visar att rektorn har god inblick i användandet av nationella prov och bedömningsstöd samt ger lärarna förutsättningar för att skapa samsyn kring begreppet särskilt beakta. Av intervju med rektorn framgår att på skolenheten görs nationella prov i samtliga kurser där prov finns och rektorn uppmanar lärarna att använda bedömningsstöd i de kurser där sådana finns att tillgå. I intervjuer med rektorn och lärare och i inskickat material framkommer att resultat på nationella prov, användning av bedömningsstöd, betyg och bedömning diskuteras och analyseras på skolenhetens forum för likvärdighetsdiskussioner. Genom dessa möten följer rektorn upp och får inblick i användningen av nationella prov och bedömningsstöd. Vid skolans ämneskonferenser, där biträdande rektor samt undervisande lärare deltar, besvaras och protokollförs frågor på gruppnivå gällande betygsutfall, likheter och skillnader mellan kursbetyg och betyg på nationella prov och orsaker till likheterna och/eller skillnaderna. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår även att lärare sambedömer de nationella proven och att det finns ett nära samarbete i ämneslagen för att planera, genomföra och utvärdera undervisningen samt att sambedöma examinerande uppgifter och diskutera betygssättning i så väl ämnen med som ämnen utan nationella prov. Inför betygssättning samråder lärarna först med varandra och motiverar sedan sina betyg för skolledningen.

Vidare framkommer det i intervjuer med rektorn och lärare att nationella prov, resultaten på proven och innebörden av särskilt beakta diskuteras både på skolan i de forum som finns för likvärdighetsdiskussioner och i utbyte med andra skolor. Rektorn och lärare berättar att resultaten på de nationella proven alltid utgjort ett viktigt underlag vid betygssättning. I samband med det förtydligande i skollagen

som kom 2018 och som säger att nationella prov särskilt ska beaktas vid betygssättningen har resultaten på nationella proven i relation till kursbetyg fått än mer fokus i rektorns analys av bedömning och betygssättning. Under Covid-19-pandemin, när nationella proven inte genomfördes, ersattes dessa med liknande examinationer exempelvis gamla nationella prov, prov från Skolverkets bedömningsportal eller kursprov som togs fram i samarbete med andra skolor.

Rektorns analys av betygsavvikelser över tid

Granskningen visar att rektorn genomför en analys av skolans resultat i samtliga ämnen och kurser ur flera olika perspektiv samt över tid. Av intervju med rektorn och av inkommen dokumentation framgår att rektorn analyserar betyg genom att göra jämförelser mellan kurser, klasser, elevgrupper, kön, betyg på de nationella proven, inom den egna skolenheten, i förhållande till jämförbara skolenheter, i förhållande till riket som helhet och över tid.

På skolans årliga analyskonferens, som rektorn kallar till och leder, går resultat på nationella prov i förhållande till kursbetyg igenom och analyseras. Analysen omfattar resultaten för innevarande år samt resultat över tid. Utifrån rektorns analys arbetar skolledningen tillsammans fram fördjupade analysfrågor bland annat gällande skillnader mellan resultat på nationella prov och kursbetyg, förklaringar till dessa skillnader och effekten av förbättringsaktiviteter som ämneslagen ska diskutera och bemöta. Inför ämneslagens diskussioner på analyskonferenserna har lärarna förutom analysfrågorna även fått tillgång till aktuella statistiska underlag. Nästa steg är att skolledningen träffar respektive ämneslag för analysmöte där rektorns och ämneslagens analys diskuteras och problematiseras.

Enligt rektorn visar analysen av resultat på nationella prov i förhållande till kursbetyg att det sedan 2014 finns tre undervisningsgrupper i kursen matematik 3C (vårterminen år 2014, 2015 och 2019) som avviker då eleverna fick högre kursbetyg än resultat på nationella provet. Nationell statistik för dessa grupper i matematik 3C visar att 79 procent, 100 procent respektive 92 procent av eleverna får ett högre kursbetyg jämfört med resultat på nationella provet. Vidare visar nationell statistik att 32 procent, 38 procent respektive 26 procent av eleverna får ett högre kursbetyg jämfört med resultat på nationella provet i matematik 3C höstterminen 2015, vårterminen 2016 respektive vårterminen 2018.

För ämnena svenska och engelska känner rektorn till att det funnits avvikelser mellan resultat på nationella provet och kursbetyg på gruppnivå men rektorn ser inte i sin analys att det finns trender eller omotiverade avvikelser. Nationell statistik visar att det funnits avvikelser mellan nationella provbetyg och kursbetyg i engelska 6 under flera läsår. Andelen elever som fått ett högre kursbetyg än det nationella provbetyget har varierat olika läsår och varit som högst vårterminen 2015 då 35 procent av eleverna fick högre betyg på nationella provet jämfört med kursbetyg. Avvikelse i engelska 6 har sjunkit i de två senast genomförda proven. I svenska 3

har andelen elever som fått ett högre kursbetyg legat mellan 39-47 procent under de sex senaste genomförda proven. Av intervju med rektorn framgår att analysen av betygssättningen i ämnen utan nationella prov inte visar några avvikelser när jämförelser görs mellan exempelvis kurser, klasser, elevgrupper, inom den egna skolenheten, i förhållande till jämförbara skolenheter och över tid.

Rektorns problematisering av ihållande avvikelser

Granskningen visar att skolan har betygsavvikelser över tid, och att rektorn delvis problematiserar dem och har vissa förklaringar. Av intervju med rektorn och lärare framgår att de anser att när resultat på nationella provet i engelska och svenska avviker från kursbetyget beror det på provens innehåll/tema, uppgifternas utformning, att proven inte täcker kursernas centrala innehåll och att en del av kursen, kvarstår efter de nationella proven genomförts.

Enligt rektorn beror avvikelserna i matematik 3C på att det statistiska underlaget utgörs av små undervisningsgrupper (cirka 12 elever per grupp) vilket innebär att varje elevs resultat får stort genomslag i statistiken och avvikelserna snarare får anses vara på individnivå än systematiska avvikelser på gruppnivå. Rektorn uppger dessutom att det skett ett rapporteringsmisstag eftersom inte alla elever fanns med i statistiken. De elever som inte uppnådde ett godkänt resultat på det nationella provet visade, efter insatser så som extra undervisningstid och lärarstöd till eleverna, vid kursens slut den kvalitet i förhållande till kunskapskraven som krävdes för betyget E i kursbetyg.

I intervju med rektorn framkommer vidare att det fördjupade arbete som finns kring samplanering och sambedömning, så väl internt som externt, gör att rektorn tycker sig kunna utesluta att lärare exempelvis tolkar betygskriterier eller bedömer elevprestationer olika eller att lärare har olika tolkning av begreppet särskilt beakta. Skolledningen tar del av material från exempelvis Skolverket och aktuell forskning gällande bedömning och betygssättning och presenterar, efter urval, relevant material för kollegiet. Detta fungerar som underlag i diskussioner för att förstå och förklara varför betygssättningen ser ut som den gör och för att motivera förbättringsaktiviteter.

Granskningen visar dock att rektorn behöver fördjupa sin problematisering kring vad betygsavvikelsena beror på. Rektorn uppger visserligen att analysen av resultat på nationella prov och kursbetyg inte visar på trender eller omotiverade avvikelser på gruppnivå men eftersom det finns avvikelser över tid i såväl svenska som engelska och matematik behöver detta analyseras ytterligare. De nationella proven är noga utprovade och har utvecklats för att vara ett stöd i bedömningen varför höga avvikelser på gruppnivå mellan resultat på nationella prov och kursbetyg alltid behöver problematiseras och enkla orsaksförklaringar behöver kritiskt granskas. Förklaringarna som handlar om nationella provens innehåll och uppgifternas utformning kan motivera varför eleverna presterar sämre på ett nationellt prov. Det i

sig är dock inte en förklaring till varför lärarna väljer att sätta ett kursbetyg som skiljer sig från det nationella provbetyget. Det är också av särskilt vikt att problematiseringen fördjupas eftersom betygsavvikelserna kvarstår över tid.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera och problematisera betygsavvikelser på gruppnivå.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn delvis problematiserar och har vissa förklaringar till skolans betygsavvikelser över tid, men att förklaringarna behöver problematiseras ytterligare. De förklaringar som rektorn och lärarna uppger kan ligga till grund för de identifierade avvikelserna mellan resultaten på nationella prov och betyg i svenska, engelska och matematik utgår till stor del från faktorer som rektorn och lärarna inte själva kan påverka, såsom nationella provens innehåll/tema, uppgifternas utformning och att proven inte täcker kursernas centrala innehåll. Det är viktigt att rektorn också sätter förklaringarna i relation till exempelvis organisationen, skolans struktur och lärarnas kompetens för att förstå om det också finns andra förklaringar som påverkar.

Av skollagen 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Det framgår vidare av 15 kap. 25 a § skollagen att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ska planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen genomföras på skolenhetsnivå under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Av läroplanen framgår vidare att det är rektorn som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.¹

Av Skolverkets Allmänna råd om betyg och prövning framgår att om det kommer fram att det finns avvikelser mellan betyg och betyg från ett nationellt prov, är det av vikt att rektorn följer upp vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte. Vissa avvikelser som upptäcks i en sådan analys kan naturligtvis vara motiverade. Rektorn kan då behöva få mer information från lärarna om orsakerna till

¹ Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 R

avvikelserna. Rektorn behöver vara särskilt uppmärksam på återkommande mönster.²

Av Skolverkets Allmänna råd om betyg och provning framgår vidare att betygskriterierna ger läraren information om hur elevens kunskaper ska värderas men de nationella proven spelar en viktig roll när läraren analyserar och kalibrerar den egna betygssättningen. De nationella proven ger lärarna en gemensam referens. Referensen utgörs framför allt av resultat i form av nationella provbetyg. När läraren följer upp hur den egna betygssättningen förhåller sig till provbetygen från nationella prov handlar det alltså om att ställa sig frågor om den egna tolkningen av betygskriteriernas nivåer ligger för högt eller för lågt i relation till de nationella proven. Ju större avvikelser på gruppnivå mellan betyg och nationella provbetyg, desto större skäl att analysera om avvikelserna indikerar att lärarens egna betygskrav behöver sänkas eller höjas. En analys kan också behöva göras för att ta reda på varför läraren har bedömt att provresultatet inte har gett en lika relevant bild av nivån på elevernas kunskaper som det egna betygsunderlaget har gett.³

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn fördjupar sin analys av betygsavvikelser. Rektorn behöver tillsammans med lärarna problematisera och kritiskt granska de förklaringar som finns till betygsavvikelserna och koppla ihop förklaringarna med lärarnas uppföljning av hur den egna betygssättningen förhåller sig till provbetygen från nationella prov. Ett sådant arbete kan rektorn och lärarna exempelvis ta sig an vid någon av skolans konferenser.

² Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417) om betyg och provning, sid 48.

³ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417) om betyg och provning, sid 47.

Rektorns arbete med att se till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen

I detta område granskas rektorns arbete med att initiera relevanta och långsiktiga insatser samt rektorns ansvar för att insatserna är väl förankrade i organisationen.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn ser *i låg utsträckning* till att relevanta och väl förankrade insatser genomförs för att minska omotiverade avvikelser i betygen.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn initierar insatser gällande området bedömning och betygssättning, men att det saknas relevanta insatser som utgår från de identifierade avvikelser som finns mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Därmed har det inom ramen för denna granskning inte varit möjligt att bedöma med vilken kvalitet rektorn tar ansvar för att sådana insatser är väl förankrade i organisationen.

Initiera relevanta och långsiktiga åtgärder

Granskningen visar att det saknas relevanta och långsiktiga insatser med koppling till en analys av skolans betygsavvikelser. I intervju med rektorn framkommer att man satt in insatser kopplade till analysen av resultaten på nationella prov som syftar till att höja elevernas kunskaper och förbättra elevernas resultat på de nationella proven. Däremot finns det inga insatser direkt kopplade till att minska avvikelserna mellan nationella provbetyg samt kursbetyg. Av intervju med rektorn och lärare framgår att det inom ramen för skolans utvecklings- och kvalitetsarbete finns ett pågående arbete gällande samplanering, sambedömning, gemensamma examinationer och utbyte med externa skolor för ökad likvärdighet och för att gagna elevernas kunskapsutveckling. Skolans utvecklings- och kvalitetsarbete och de insatser som finns kopplade till bedömning och betygssättning handlar även i denna del primärt om att höja elevernas måluppfyllelse och är inte ett arbete eller insatser med syfte att minska betygsavvikelser.

I och med att dessa insatser inte är kopplade till betygsavvikelser går det inte att bedöma om rektorn tar ansvar för att sådana insatser är väl förankrade i organisationen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver identifiera och genomföra relevanta insatser utifrån en fördjupad analys av betygsavvikelserna.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har initierat insatser som avser eller berör området bedömning och betygssättning, men att dessa insatser inte utgår ifrån de identifierade avvikelserna som finns mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Som framgår av område 1 i detta beslut kan rektorns problematisering av förklaringarna till betygsavvikelser utvecklas ytterligare för att rektorn ska kunna göra en relevant bedömning av om avvikelserna på gruppnivå är motiverade eller inte. För att främja rättvisande och likvärdiga betyg behöver rektorn sedan se till att insatser genomförs utifrån den fördjupade analysen.

Av 4 kap. 4 § skollagen framgår att planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen ska genomföras på skolenhetsnivå under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Enligt 4 kap. 5 § skollagen ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av läroplanen framgår vidare att det är rektorn som ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.⁴

Enligt Skolverkets allmänna råd betyg och provning kan rektorn utifrån vad uppföljningen av betygen och betygssättningen visar behöva sätta in olika insatser. Det kan handla om att se över hur arbetet med betygssättning är organiserat eller att vid behov säkerställa att lärare får kompetensutveckling så att betygen sätts i enlighet med författningarna. Det kan även handla om att säkerställa att lärare har fått möjligheter att samråda med andra lärare vid tveksamheter om hur en elevs resultat på ett nationellt prov särskilt har beaktats vid betygssättningen.⁵

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utifrån vad som framkommit i den fördjupade analysen ser till att relevanta insatser som utgår från de identifierade avvikelserna mellan resultat på nationella prov och kursbetyg genomförs. Insatserna behöver relateras till tidigare genomförda insatser och effekter samt koordineras med eventuella insatser på huvudmannanivå. För att insatserna ska få avsedd effekt behöver rektorn skapa delaktighet hos alla lärare och se till att insatserna får genomslag i deras arbete. Rektorn behöver också formulera tydliga mål och förväntade effekter utifrån de insatser som beslutats och sedan kontinuerligt följa upp dem.

⁴ Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar

⁵ Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2022:417) om betyg och provning, sid 48.

På Skolinspektionens vägnar

X Jenny Fahlman

Jenny Fahlman
Beslutsfattare
Signerat av: Jenny Fahlman

X Hilda Sjöberg

Hilda Sjöberg
Föredragande
Signerat av: Hilda Sjöberg

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredarna David Carvajal och Ingrid Jacobsson deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
[Rektorns arbete för rättvisande och likvärdiga betyg i gymnasieskolan \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utredningarna/om-utredningarna-i-gymnasieskolan)

Bilaga 1: Författningsstöd

Enligt skollagen **3 kap. 14 § skollagen** ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar.

Enligt förarbetena till skollagen (**prop. 2009/10:165 s 229**) innebär detta ansvar att se till att skolans eller verksamhetens lärare dels är väl förtrogna med det regelverk som gäller, dels i övrigt får det stöd de behöver för att kunna sätta rättvisa och likvärdiga betyg.

Enligt **4 kap. 3 § skollagen** ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av **4 kap. 4 § skollagen** framgår att sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

Enligt **4 kap. 5 § skollagen** ska inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Av **15 kap. 25 a § skollagen** framgår att vid betygssättning i en kurs som det ges ett nationellt prov ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultat på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Lärare ska enligt gymnasieskolans läroplan (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper**) samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Rektorn ansvarar enligt läroplanen (**Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar**) för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen.

Skolverkets Allmänna råd betyg och prövning (SKOLFS 2022:417) (obs ny, gäller från 1/7 2022 och ersätter det allmänna rådet om betyg och betygssättning)

Skolverkets Allmänna råd systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (SKOLFS 2012:98)